

A képekről (Veszprémi Attila)

A Deák17 Galéria 2021. december 7-től 17-ig látható, *Formáld a világot!* című tárlata az intézmény weboldala szerint „olyan 19 éven aluli fiatalok alkotásait mutatja be, akik hozzájárulnak a világ újraformálásához. A C3 Alapítvány évente meghirdetett versenyére olyan ötletekkel lehetett pályázni, amelyek valamely mindennapi problémára kínálhatnak informatikai megoldást.”

A non-profit C³ Alapítvány igazgatója, Peternák Miklós, a kiállítás december 4-i online díjátadójában közvetlenebbül is megfogalmazza ezt: „Mi a célja ennek a versenynek? Az, hogy túllássunk azon, ami kötelező. [...] A 'Formáld a világot' azt is jelenti, hogy használjuk tudatosan az eszközeinket [...]. A pályaműveikben elég sokan mutatják – anélkül, hogy ezt bárki elmondta volna nekik –, hogy megértették és gyakorolják ezt, amit régebben kreativitásnak neveztek, ma pedig talán úgy mondanánk: *szabad szellemi állapot*. Aminek jelenléte nélkülözhetetlen ebben a világban – akármennyire is néha ez ellen próbál tenni a világ.” (Szerkesztve. Az eredeti forrás: <https://youtu.be/yH7NbnL0I7o>; 6.15-től).

Lapszámunkban fotókat közlünk a kiállítás minden díjnyertes alkotásáról. A képeket magam készítettem, s mindjárt utána ki is gondoltam az első mondatot: „én mindennapi problémákat megoldó informatikai ajánlatokkal a tárlaton nem találkoztam”. Ezt akkor egy pillanatig így gondoltam, és bevallom, örömmel éltem meg. Láttam három igazán jópofa animációs kisfilmet (köztük egy egészen mívés storytellinget), játszottam néhány unaloműző (ezt dicséretnek szánom) játékkal, megcsodáltam rajzokat, sokáig néztem egy ismétlődő kis animációt, végigpörgettem egy fantasztikus képregényt, és elköltöttem egy-millió forintot egy társasjáték-könyvelőprogramban.

De aztán rájöttem – és most Peternák Miklós szavai nyomán fontosabb is lett mondanom –, hogy ez mind-mind maga az ajánlat. Nem speciálisan informatikai, de még csak nem is speciálisan 21. századi, sokkal inkább egy (korábban nyíltan, ma burkoltan üldözött) evidens szolítás ajánlata: *vedd komolyan az élményeidet, vedd még komolyabban, mint az eszközt, amin átdereng*. Ez a divatos paradigmánál valódi közös voltunk hívása. Talán inkább *mi* vagyunk akkor, amikor egy remeterák nagy, érdeklődő (!) pillantását megrajzoljuk, mint amikor állásinterjún nagy igyekezettel grafikus karriert építünk. Közösségibb hétrészes képregényt írni az immunrendszer működéséről *bárkinek*, mint egy „saját” tudást büszkén birtokolva összekapaszkodni a velünk kompatibilis többiekkel. És jobb elmondani a személyes bajokat, mint nem elmondani – még akkor is, ha sokszor nehéz meglelni azokat, akik meghallgatják, és könnyebb azokat, akik oda se figyelnek.

Csak hogy ez így együtt elég bonyolult dinamika. Ezért sokszor jobb nem csinálni semmi „konstruktív”. „Túllátni azon, ami kötelező” – ennek sokszor feltétele a szemlélődés, a nem-csinálás. Ez is egy szolítás; azt mondja, hogy *már van elég konstrukciónk*. Ülünk rájuk, beléjük, használjuk tükörnek. Vannak például rémisztő technológiai nagyhatalmak által koordináltan gyártott, csodálatos számítógépeink, hozzájuk alkalmazásaink – használjuk őket olyasmire, amit *mi* tudunk. Ami visszavezet az életbe, a konstrukciókból önmagunkhoz, és egymás egyszerű füléhez, szeméhez. Talán ezzel olyan konstruálás veszi kezdetét, amelyet még nem látott a világ.

A fotók és fotómontázsok a **23., 41., 68., 76., 82., 127., 131.,** és a **141–144.** oldalon láthatók. A címlapon Csehovics Marcell (13) *REMI* című digitális rajza szerepel.